

NEHEMIAS

Paano tinawag si Nehemias

1 • ¹Ito ang mga salita ni Nehemias na anak ni Hekalias. Sa buwan ng Kisleu, sa ikadalawampung taon ni Haring Artaherhes, nasa kuta ako ng Susan ²nang dumating mula sa Juda si Hanani, ang isa sa aking kapatid na lalaki, kasama ang ilang kalalakihan.

Inusisa ko sila tungkol sa Jerusalem at sa mga nalabing Judio na nagbalik mula sa pagkatapon.

³Sinagot nila ako: “Nasa gitna ng matinding pagdarahop at kahihiyan ang mga nalabing Judio na nagbalik sa probinsya mula sa pagkatapon. Nasira ang pader ng Jerusalem at sinunog ang mga pinto niyon.”

⁴Nang marinig ko ang mga salitang iyon, naupo ako at umiyak. Nagdalamhati ako nang ilang araw, ngunit nag-ayuno at nanalangin sa harapan ng Diyos ng langit. ⁵At sinabi ko: “O Yawe, Diyos ng langit, nakakatakot ka at dakila. Matapat ka sa iyong tipan at kabutihang-loob sa mga nagmamahal sa iyo at tumatalima sa iyong mga kautusan. ⁶Makinig nawa ang

iyong mga tainga at mabuksan ang mga mata upang mapakinggan ang panalangin ng iyong alipin!

Narito ako ngayon sa iyong harapan araw at gabi, dahil sa iyong mga lingkod, ang mga anak ng Israel. Ikinukumpisal ko sa iyo ang mga kasalanan ng Israel. Nagkasala nga kami laban sa iyo. Ako man at ang sambahayan ng aking ama ay nagkasala rin. ⁷Nagtaksil kami sa iyo at hindi tumupad sa iyong mga kautusan, batas at tagubilin na itinakda mo sa iyong lingkod na si Moises.

⁸Ngunit alalahanin mo ang sinabi mo kay Moises: ‘Kapag gagawa kayo ng masama, ikakalat ko kayo sa iba-ibang bansa. ⁹Ngunit kapag bumalik kayo sa akin upang tuparin at isagawa ang aking mga utos, titipunin ko kayo. Kahit nasa dulo kayo ng daigdig, pababalikin kayo sa lupain na pinili ko upang inyong tirahan.’

¹⁰Mga lingkod at bayan mo sila, na iniligtas ng iyong dakilang kapangyarihan at malakas na kamay. ¹¹Dinggin mo ang aking dalangin at ang dalangin ng iyong mga lingkod na hangad na igalang ang

• **1.1** Nasa palasyo ni Haring Artaherhes si Nehemias bilang tagapamahala sa mga inumin, isang mataas na posisyon nang panahong iyon na laging natatakot ang mga hari na malason.

May maganda ngang kinabukasan ang taong ito pero iiwan pa rin niya ang lahat para sa paglilingkod sa Diyos.

Ang bokasyon ni Nehemias ay nagmumula:

– sa kanyang malaking pananalig sa mga pangako ng Diyos;

– sa pagkaunawa sa kasaysayan na tanging ang sumasampalataya lamang ang makauunawa: Walang sinumang dapat sisihin ang Israel para sa kanilang

mahirap na sitwasyon. Mga kasalanan nila ang sanhi ng kanilang kapahamakan. Kaya hindi nila dapat iasa sa kagandahang-loob ng mga bansang mas malalakas ang muling pagtatayo sa kanilang bansa, kundi sa kanilang pagbabagong buhay at pagbabalik-loob.

Si Nehemias ang halimbawa ng lahat ng nakakakilala sa boses ng Panginoon sa mga pangyayaring nagaganap at hindi na naghihintay pa ng isang espesyal na tawag para kumilos. Walang alinlangan na kung may tiwala siya sa Diyos, tinatawag din ang bawat Kristiyano na madiskubre at magawa ang inaasahan sa kanya ng Diyos para sa kaligtasan ng mundo, tulad ni Nehemias.

iyong Pangalan. Papagtagumpayin mo ako ngayon upang tanggapin ako ng hari.”

Ako noon ang namamahala sa inumin ng hari.

Iniwan ni Nehemias ang lahat upang magtungo sa Jerusalem

2 • ¹Sa buwan ng Nisan, sa ika-dalawampung taon ni Haring Artaherhes, tinupad ko ang aking tungkulin at ibinigay ang alak sa hari. Hindi pa ako naging malungkot na tulad niyon sa harapan ng hari. ²Sa gayon sinabi sa akin ng hari: “Bakit ka nalulungkot? Hindi ka naman mukhang may sakit. May bumabagabag ba sa iyo?”

Labis akong naligalig. ³At sinabi ko: “Mabuhay sana magpakailanman ang hari! Paano akong hindi malulungkot samantalang naguguho ang lunsod na kinalilibingan ng aking mga ninuno at sunog ang mga pinto?” ⁴Sinabi sa akin ng hari: “Kung gayon, ano ang gusto mo?” Humingi ako ng tulong sa langit ⁵at sinabi ko sa hari: “Kung mamabutihin ng hari at kung nasisiyahan siya sa kanyang lingkod, ipadala mo nga ako sa lupain ng Juda, sa lunsod na kinalilibingan ng aking mga ninuno, upang itayo kong muli iyon.”

⁶Nakaupo ang reyna sa tabi ng hari, at tinanong ako ng hari: “Gaano katagal kang mawawala? Kailan ka babalik?” Sinabi ko sa kanya ang petsa at pinahintulutan niya akong umalis. ⁷At sinabi ko sa hari: “Kung mamabutihin ng hari, bigyan sana ako ng mga sulat para sa mga gobernador ng probinsiya sa kabilang ibayo ng Ilog upang makapaglakbay ako sa Judea. ⁸Bigyan ako ng isa pang sulat para kay Asaf, ang engkargado ng

kagubatan ng hari, upang tanggapin ang kahoy ukol sa mga pinto ng kuta na malapit sa templo, gayon din sa mga pader ng lunsod at sa bahay na titirahan ko.”

Sumaakin ang mabuting kamay ng aking Diyos, kayat ipinagkaloob sa akin ng hari ang lahat. ⁹Dumating ako sa mga gobernador sa kabilang ibayo ng Ilog, at ibinigay ko sa kanila ang mga liham ng hari. Iniutos na ng hari na samahan ako ng mga opisyal at ng mangangabayo. ¹⁰Ngunit sa Jerusalem, nalaman nina Sanbalat na Horonita at Tobias na Ammonita ang aking pagdating, at hindi nakasiya sa kanila na may dumating na tutulong sa mga Israelita.

¹¹Dumating ako sa Jerusalem at natili roon ng tatlong araw. ¹²Pagkatapos, bumangon ako nang hatinggabi, kasama ang ilang tao, nang wala akong pinagsasabihang sinuman kung ano ang balak ipagawa sa akin ng aking Diyos sa Jerusalem.

Kasama ang tanging kabayo na sinakyan ko, ¹³lumakad ako sa kalaliman ng gabi patungo sa Pintuan ng Basura, at siniyasat ko ang nasirang pader ng Jerusalem at ang sinunog na mga pintuan.

¹⁴Nagtuloy ako sa Pintuan ng Bukal at sa Imbakan ng Tubig ng Hari, ngunit walang maraanan ang aking kabayo. ¹⁵Kayat umakyat ako, sa dilim ng gabi, sa gilid ng bangin upang siyasatin ko ang pader at nagbalik pagkatapos, sa pagdaraan sa Pintuan ng Lambak, at umuwi na.

¹⁶Hindi alam ng mga tagapayo kung saan ako nanggaling at kung ano ang aking ginawa. Wala pa akong napagsasabihang Judiong opisyal o pari o mata-tanda o tagapamahala.

• **2.1** Humihingi si Nehemias, at siya’y tumatanggap sapagkat hindi siya nambubuwisit, at nagkapangalan siya at napamahala sa mga tao bunga ng maraming taon ng matapat na paglilingkod. Nangingibabaw ang mahusay niyang pagpapasya at pangunguna, at ang maalab niyang pananalita na nagpapalakas ng loob sa mga nagdududa na nakakumbinsi niya.

Kailangan bang itayo ang mga pader ng Jerusalem? Sa katunaya’y mas binibigyang-pansin ng Biblia kung paano ito naitayo kaysa mismong pagtatayo nito: sa panawagan ni Nehemias para sa pagtutulong-tulong ng lahat, naitayo niya ang espiritu ng pamayanan sa Jerusalem.

¹⁷Noon ko sinabi sa kanila: “Nakita na ninyo ang abang kalagayan natin dahil sa nawasak ang Jerusalem at sunog ang mga pintuan. Halikayo, itayo nating muli ang mga pader ng Jerusalem. Huwag na tayong maging kahiya-hiya.” ¹⁸At nagulat ako sa kanila na sumasaakin ang mabuting kamay ng Diyos at kung ano ang sinabi sa akin ng hari. Sinabi nila: “Humayo at magtayo!” At tinatagan ang sarili para sa mabuting layuning iyon.

¹⁹Nabalitaan ito nina Sanbalat na Horonita, Tobias na Amonita at Gesem na Arabe, at pinagtawanan kami at sinabi: “Ano ang ginagawa ninyo? Naghihimagsik kayo laban sa hari!” ²⁰Sumagot ako sa kanila: “Papagtatagumpayin kami ng Diyos ng langit samantalang gumagawa at nagtatayo kaming kanyang mga lingkod. At kayo ay walang karapatan o mana o kinalaman sa Jerusalem.”

Sinimulan nilang itayo ang pader

3 ¹Ang punong-paring si Eliasib at ang kanyang mga kapatid na pari ang nagpasimulang magtayo sa Pintuan ng mga Tupa. Itinayo nila iyon, nilagyan ng mga pinto at nagpatuloy hanggang sa Tore ni Hananel. ²Gumawa sa kanilang panig ang mga taga-Jerico, at kasunod nila si Zakur, na anak ni Imri. ³Itinayo ang Pintuan ng Isda ng mga taga-Senaa. Nilagyan nila ito ng hamba, pinto, kandado at harang.

⁴Kasunod nila si Meremot, na anak ni Urias, na anak naman ni Hakkos; at kasunod nila si Mesullam, na anak ni Berekias, na anak naman ni Mesezabel; at kasunod nilang gumawa si Zadoc, na anak ni Baana. ⁵Kasunod nilang gumawa ang mga taga-Tekoa, ngunit hindi bumalik ang mga maharlika sa kanila sa paglilingkod sa kanilang Panginoon.

⁶Isinaayos ang Matandang Pintuan ni Yoiada, na anak ni Pasea, at ni Mesullam, na anak ni Besodias. Sila ang nagtayo ng pinto at naglagay ng kandado at harang.

⁷Sumunod sa kanila si Melatias ng Gibeon at si Yadan ng Meronot, kasama ang mga taga-Gabaon at Mizpa, sa tabi ng bahay ng gobernador ng probinsiya. ⁸Kasunod nilang gumawa si Uziel, na isang platero. Kasunod si Hananias, manlilikha ng pabango: tinibayan nila ang Jerusalem hanggang sa Malapad na Pader. ⁹Kasunod nilang gumawa si Repaias, na anak ni Hur, ang tagapamahala ng kalahati sa purok ng Jerusalem. ¹⁰Kasunod nila si Jedaias, na anak ni Harumap, sa tapat ng sarili niyang bahay; at sumunod sa kanyang gumawa si Hatus, na anak ni Hasabnias. ¹¹Ang sumunod na bahagi hanggang sa Tore ng mga Humo ay isinaayos ni Malkias, na anak ni Harim; at ni Hasub, na anak ni Pahatmoab. ¹²Kasunod nila si Sallum, na anak ni Halohe, tagapamahala ng kalahati sa purok ng Jerusalem. Siya at ang kanyang mga anak na dalaga. ¹³Si Hanun, at ang mga taga-Zanoa, ang nagsaayos ng Pintuan ng Lambak; naibalik nila iyon sa dati, ginawa ang hamba at inilagay ang mga pinto, kandado at harang, at isinaayos din nila ang sanlibu't limandaang talampakang pader hanggang sa Pintuan ng Basura. ¹⁴Si Malkias, na anak ni Rekab, tagapamahala ng purok ng Bethakerim, ang nagsaayos sa Pintuan ng Basura, kasama ang kanyang mga anak: nilagyan nila iyon ng mga pinto, kandado at harang.

¹⁵Si Sallum, na anak ni Kol-hoza, tagapamahala ng purok ng Mizpa, ang gumawa ng Pintuan ng Bukal; itinayo niya iyon, nilagyan ng bubong, nilagyan ng mga pinto, kandado at harang. Itinayo rin niyang muli ang pader ng Imbakan ng Tubig, na katabi ng halaman ng hari, hanggang sa hagdang patungo sa Kuta ni David. ¹⁶Kasunod niyang gumawa si Nehemias, na anak ni Azbuk, tagapamahala ng kalahati sa purok ng Bet-sur, na ginawa hanggang sa dakong katapat ng mga libingan ni David, hanggang sa tangke ng tubig at sa Bahay ng mga Bayani. ¹⁷Kasunod niya sa paggawa ang mga Levita: si Rehum, na anak ni Bani, at kasunod niya si Hasabias, tagapamahala ng kalahati sa purok ng Keila. ¹⁸Kasunod nila ang kanilang mga kapatid: sina Binui, na anak ni Henadad, tagapamahala ng kalahati sa purok ng Ceila; ¹⁹kasunod niya si Ezer, na anak ni Jesua, na hari ng Mizpa, sa tapat ng dalisdis patungo sa taguan ng sandata, sa may panulukan.

²⁰Kasunod si Baruk, na anak ni Zabai, na gumawa mula sa taguan ng sandata hanggang sa may pintuan ng bahay ni Eliasib, ang punong-pari. ²¹Kasunod niya si Meremot, na anak ni Urias, na anak naman ni Hakkos, ang

gumawa mula sa pintuan ng bahay ni Eliasib hanggang sa kabilang dulo. ²² Kasunod niyang nagsigawa ang mga paring naninirahan doon. ²³ Kasunod nilang nagsigawa sina Benjamin at Hasub, sa katapat ng kanilang sariling bahay. Kasunod nila si Azarias, na anak ni Maasias, na gumawa sa katabi ng sariling bahay. ²⁴ Kasunod niyang gumawa si Binui, na anak ni Henadad, mula sa bahay ni Azarias hanggang sa panulukan. ²⁵ Kasunod niyang gumawa si Palal, na anak ni Uzai, sa katapat na panulukan ng tore sa itaas na nakausli sa palasyo ng hari sa malapit sa patyo ng bilangguan. Kasunod niya si Pedaya, na anak ni Paros, na gumawa ²⁶ hanggang sa Pintuang Tubig, na pa-silangan sa katapat ng toreng nakausli. ²⁷ Kasunod niya ay nagsigawa ang kalalakihan ng Tekoa sa katapat ng malaking tore hanggang sa pader ng Ofel.

²⁸ Mula sa Pintuan ng mga Kabayo gumawa ang mga pari, bawat isa katapat ng kanyang sariling bahay. ²⁹ Kasunod nilang gumawa si Zadok, na anak ni Imer, sa katapat ng sariling bahay at si Semaya, na anak ni Sekanias, na bantay sa Pintuan sa Silangan. ³⁰ Kasunod nila si Hananias, na anak ni Selemias, at si Hanun na anak ni Zalaf. At sumunod si Mesulam na anak ni Berekias na gumawa sa katapat ng tinitirahan niya. ³¹ Kasunod niya si Malkias na platero hanggang sa tirahan ng mga ibinigay at ng mga mangangalakal, sa katapat ng Pintuan ng Bantay hanggang sa silid sa itaas ng Panulukan, ³² gumawa ang mga platero at mangangalakal mula sa Panulukan hanggang sa Pintuan ng mga Tupa.

Sinubukang pahinain ang loob ni Nehemias ng kanyang mga kaaway

• ³³ Nagalit si Sanbalat nang mabalitaan niyang muli naming itinatayo ang pader. Tinuya niya ang mga Judio ³⁴ at sinabi niya sa harapan ng kanyang mga kapatid at ng mga pinuno ng Samaria: “Ano ang magagawa ng mga kahabaghabag na Judio? Tatapusin ba nila ang pagsasaayos at ang pagdiriwang sa iisang araw? Magbibigay-buhay ba sila sa mga sunog na bato mula sa mga guho?”

• **3.33** Pagkatapos ay nagbunga naman ng inggit at paghinala ang trabaho ni Nehemias. Hindi ito dapat ipagtaka. Sapat na ang katatagan ng isang taong ito para bigyang-sigla ang lahat. Sa sandaling iyon mismo, ang pagtatayo sa pader ng Jerusalem ang kongkretong tungkulin para magpatuloy sa pagsulong ang Banal na Kasaysayan. Kung nasiraan ng loob ang sambayanang Judio at ipinagpaliban ang pagtatayo,

³⁵ At nagsabi si Tobias na Amonita na katabi niya: “Magtayo man sila, mawawasak din ang batong-pader nila ng kahit anumang asong-gubat.”

³⁶ Pakinggan ninyo kami, O Diyos, sapagkat hinahamak kami! Bumagsak nawa sa kanilang mga ulo ang kanilang paghamak; dustain sila sa lupaing pagtatapunan sa kanila! ³⁷ Huwag mong patawarin ang kanilang pang-aalipusta; o huwag pawiin ang kasalanan nila sa iyong harapan, sapagkat inalipusta nila ang mga gumawa.

³⁸ Buong-pusong nagsigawa ang bayan at natapos namin ang kalahati sa taas ng pader.

4 ¹ Nabalitaan nina Sanbalat at Tobias, ng mga Arabe, mga Amonita at mga mamamayan ng Asdod na nagpapatuloy ang pagsasaayos sa mga pader ng Jerusalem at natatakpan na namin ang mga butas. ² Labis silang nagalit, at nagkaisa silang lahat na salakayin ang Jerusalem at hamakin ako.

³ Kayat nanalangin kami sa aming Diyos, at nagpadala kami ng tanod araw at gabi. ⁴ Sinabi ng mga taga-Juda: “Nanghihina na ang may dala, at marami pang guho ang naiwan; hindi kami makapagtatayong muli ng pader.” ⁵ At sinabi ng aming kaaway: “Wala silang maririnig ni makikita hanggang masalakay namin sila at kami’y nasa piling na nila. Papatayin namin sila at patitigilin ang trabaho.” ⁶ Sampung ulit na sinabi sa amin ng mga Judiong kasama nilang namumuhay: “Sasalakayin nila kami mula sa lahat ng lugar na tinitirhan nila.”

⁷ Kaya nagtalaga ako ng mga tao sa

tiyak na mawawala sa kanila ang mga paraan tungo sa kanilang kalayaan at ang kahulugan ng kanilang misyon. Gayundin naman sa kasalukuyan, bagamat mas lumilitaw na espirituwal ang misyon ng Iglesia, ang katapatan natin sa Panginoon ay nakasalalay pa rin sa ating saloobin sa harap ng mga pagyurak at pagtataksil sa katotohanan sa kongkretong mga bagay-bagay sa buhay ng lipunan.

likod ng pader, sa pinakamababang bahagi. Naroon ang bawat sambahayan, dala ang kanilang mga espada, sibat at palaso. ⁸Natatakot sila, ngunit tumindig ako at sinabi ko sa mga maharlika, sa mga tagapayo at sa iba pang mga tao: “Alalahanin ninyo ang Panginoon, na dakila at makapangyarihan, at ipaglaban ninyo ang inyong mga kapatid, mga anak, mga maybahay at mga tahanan.”

⁹Nang malaman ng aming mga kaaway na napatalastasan na kami, nasira ng Diyos ang kanilang balak, kaya nagbalik kami sa pader, ang bawat isa sa kanyang ginagawa.

¹⁰Ngunit mula sa araw na iyon, kalahati lamang sa aking mga tauhan ang gumagawa, samantalang nagtatanod ang kalahati, dala ang kanilang palaso, kalasag at sandata, sa likuran ng lahat ng sambahayan ng Juda ¹¹na nagtatayo sa pader. Dinarampot ng mga maydala ang kanilang dala-dalahan sa isang kamay, at ang kabila’y may hawak na sandata. ¹²May nakasukbit na espada sa baywang ng bawat isa samantalang gumagawa.

Nasa tabi ko ang tagaihip ng trumpeta. ¹³Sinabi ko sa mga maharlika, mga tagapayo at sa iba pang mga tao: “Napakalawak ng gawain at nakakalat tayo sa kahabaan ng muog, at magkakalayo, ¹⁴kayat kapag narinig ninyo ang tunog ng trumpeta, lumapit agad kayo sa amin upang tumulong at ipaglalaban tayo ng ating Diyos.”

¹⁵Gumawa kami mula sa pamimitak ng araw hanggang sa pagkislap ng mga bituin, at kalahati sa amin ang may sandata sa kamay. ¹⁶Sinabi ko rin sa bayan:

• **5.1** *Kalahit tayo ng ating mga kapatid.* Paulit-ulit na sinasabi ng mga pinuno na nangangailangan ng sakripisyo ang muling pagtatayo sa bayan. Pero hinihingi ng bayang Judio na ang mga sakripisyo ay talagang pagbaha-bahaginan ng lahat. Kailangang kanselahin ng mga may sapat na pera sa kasalukuyang pangangailangan ang mga utang ng mga walang kahit ano.

At kayo pa ngayon ang bibili sa inyong mga kapatid? Ipinagtatanggol ni Nehemias ang pinakaaba, at tinutuligsa ang kasalanang nagagawa ng mga ma-

“Magpapalipas ng gabi ang bawat isa sa Jerusalem, kasama ang kanyang mga katulong. Sa gayon, makapagbabantay tayo sa gabi at makagagawa sa araw.”

¹⁷Gayunman, ang aking mga kapatid, ang aking mga tauhan at ang mga tanod na sumusunod sa akin, at pati ako, ay hindi naghuhubad kapag natutulog, kundi nasasandatahan ang bawat isa.

Kailangang makibahagi ang mayaman sa sakripisyo ng karaniwang tao

5 • ¹Nagharap noon ng mga malubhang reklamo ang mga karaniwang tao at ang kanilang mga maybahay laban sa kanilang kapwa Judio.

²May nagsabi: “Malaki ang aming sambahayan at kailangan namin ang trigo na makakain upang mabuhay.” ³Sinabi ng iba: “Kailangan naming isangla ang aming mga bukirin, ubasan at bahay kapalit ng butil dahil sa taggutom na ito.”

⁴Sinabi pa ng iba: “Nakapangutang na kami ng salapi para sa buwis sa hari. ⁵Iisa ang aming lahi, tulad sa aming mga kapatid; tulad ng kanilang mga anak ang aming mga anak. Ngunit kailangan naming ipaalipin ang aming mga anak at pinagsamantalahan na ang ilan sa aming mga dalaga. At wala kaming ibang kalutasan, sapagkat napapunta na sa iba ang aming mga bukirin at ubasan.”

⁶Pinasiklab ang aking galit ng mga sumbong at paratang. ⁷Kaya nagpasiya akong pagsabihan ang mga maharlika at mga tagapayo, ⁸sa pagsasabing: “Bakit wala kayong habag sa inyong mga kapatid?” At tumawag ako ng kapulungan at sinabi ko sa kanila: “Tinubos natin ng

yayaman nang hindi nila namamalayan; nadadala sila ng katwiran ng pagkakaroon at ng pagpapautang hanggang ipailalim nila sa pagkaalipin ang kanilang mga kapatid.

Gusto ba ninyong gayahin ang mga kaugalian ng ating mga kaaway? Tama lamang na maghangad ng kalayaan mula sa mapagsamantalang kapitalismo at di-makataong pamahalaan. At sa wakas, ang diwang mapagsamantala sa bawat isa sa atin ang kahulihang bubunutin.

salapi ang ating kapwa Judiong mga alipin, ayon sa ating kakayahan. Ngunit ngayo'y kayo ang nagbibili sa inyong kapatid?"

Nanatili silang tahimik. Hindi sila makasagot. ⁹At nagpatuloy ako: "Hindi ma-buti ang inyong ginagawa. Hindi ba kayo sumusunod sa ating Diyos, at baka kut-yain tayo ng ating mga kaaway? ¹⁰Ang aking mga kapatid at lingkod, at maging ako, ay nagpahiram ng salapi at trigo. Ngunit kalimutan na natin ang lahat ng utang nila sa atin, ¹¹at ibalik agad ninyo sa kanila ang kanilang mga bukirin, ubasan, taniman ng mga olibo, at kalimutan ang kanilang mga utang na salapi, trigo, alak at langis." ¹²Sinagot nila ako: "Ibabalik namin ang mga ito at hindi kami hihi-ngi ng anuman sa kanila. Gagawin namin ang iyong sinabi."

Sa gayon tinawag ko ang mga pari, at sa harapan ng mga ito, pinasumpa ko sila na tutuparin nila ang kanilang pangako. ¹³Pagkatapos, ipinagpag ko ang aking balabal at sinabi ko: "Palayasin nawa ng Diyos sa sariling bahay at mana ang sinu-mang hindi tutupad sa pangako, at ipag-pag nang ganito at maiwan nang walang anuman." Sumagot ang buong kapulu-ngan: "Amen," at nagpuri kay Yawe. At tinupad ng mga mamamayan ang kani-lang pangako.

¹⁴Itinalaga ako ni Haring Artaherhes na gobernador ng lupain ng Judea sa ika-dalawampung taon ng kanyang pag-hahari. Hanggang sa ikatatlumpu't dala-wang taon, o sa loob ng labindalawang taon, ako at ang aking sambahayan ay hindi humingi ng buwis sa gobernador. ¹⁵Ngunit pinatawan naman ng mga na-unang gobernador ang bayan ng apat-

napung pirasong pilak araw-araw. Pina-tawan din ng kanilang mga lingkod ang bayan. Ngunit hindi ko sila tinularan dahil sa aking paggalang sa Diyos.

¹⁶Tumulong din ako sa paggawa ng pader at hindi ako nakabili ng mga bu-kinin; at nagtrabaho rin doon ang aking mga tauhan. ¹⁷Sandaa't limampung lalaki ang nakaupo sa aking hapag, mga Judio at tagapayo, pati ang mga dumating mula sa mga karatig-bansa. ¹⁸Araw-araw ini-hahanda ang isang toro, anim na piniling tupa at mga manok, at tuwing sampung araw dinadala ang maraming sisidlang alak. Binayaran ko ang lahat ng ito, ngunit kailanman hindi ako sumingil sa bayan sapagkat mabigat na sa kanila ang trabahong iyon.

¹⁹Alalahanin mo ako, O Diyos, at ang lahat ng nagawa ko para sa bayang ito!

Higit pang hadlang sa pagtatayo

6 • ¹Nabalitaan nina Sanbalat at To-bias, at ni Gesem na Arabe, at ng iba pa sa aming mga kaaway na naitayo kong muli ang pader ng Jerusalem at wala nang naiwang butas dito – bagamat hindi pa nailalagay ang mga pinto. ²Ipinasabi sa akin nina Sanbalat at Gesem: "Halika rito at mag-usaptayo sa Kepirim, sakapatagan ng Ono." Nagbabalak silang saktan ako.

³Kaya nagpadala ako ng mga sugo sa kanila na nagsabi: "Napakahalaga ng aking ginagawa, at hindi ako makalulu-song sa lugar ninyo. Matitigil ang gawain kung iiwan ko." ⁴Apat na ulit nila akong inanyayahan, ngunit gayon din ang aking tugon.

⁵Noon ako inanyayahan ni Sanbalat sa ikalimang pagkakataon. Nagdala ang kanyang sugo ng isang bukas na liham na

• **6.1** Ginagamit ni Sanbalat ang lahat ng paraan para papanghinain ang loob ni Nehemias:

3:33 – panunuya at pag-insulto,

4:2 – pagbabanta ng pagsalakay,

6:2 – paninindak,

6:6 – mga akusasyon,

6:14 – pagsusuhol sa mga bulaang propeta.

Hindi mawawalan ng mga taong kakasangkapan sa salita ng Diyos para suportahan ang mga gobyerno o para linlangin ang mga tao.

Bigyang-pansin ang ekspresyon sa 6:13, *para takutin ako at dalhin sa pagkakasala*. Napakalimit, ang takot ay isang madulas na daan na naghahatid sa pagkakasala.

nagsasaad: ⁶“Nabalitaan ng mga di-Judio – at si Gesem ang nagsasabi – na ikaw at ang mga Judio ay nagbabalak maghimagsik, kayat itinatayo mong muli ang pader. At sinasabi rin nila na magiging hari ka nila; ⁷at ito ang dahilan kung bakit itinalaga mo na ang mga propeta na magpahayag na may hari ang Jerusalem. Malalaman ito ng hari, kayat pumarito ka na upang makapag-usap tayong dalawa.”

⁸Ngunit ipinasabi ko sa kanya: “Walang katotohanan ang sinabi mo; ikaw ang kumatha.” ⁹Sapagkat gusto nilang lahat na takutin kami, sinabi pa nila: “Pahinain natin ang kanilang loob upang hindi nila matapos ang gawain.” Ngunit pinagibayo ko ang aking lakas.

¹⁰Pinuntahan ko si Semaya, na anak ni Delaya, na anak naman ni Nehetabel, sapagkat hindi siya makalalabas. Sinabi niya sa akin: “Magkita tayong dalawa sa Bahay ng Diyos, sa loob ng santuwaryo, at ipinid natin ang mga pinto niyon sapagkat darating sila upang patayin ka, at gagawin nila iyon sa gabi ring ito.”

¹¹Ngunit sinagot ko siya: “Kailangan bang tumakas ang isang lalaking tulad ko? Makapagtatago ba ako sa santuwaryo upang iligtas ang buhay ko? Hindi ako pupunta.” ¹²Naintidihan kong hindi naman isinugo ng Diyos si Semaya upang bilinan ako, ngunit sina Tobias at Sanbalat ang mga nagsuhol sa kanya upang takutin ako. Kung magtatago ako sa santuwaryo, magkakasala ako, at madurungisan nito ang aking karangalan at mahihiya ako.

¹⁴O, aking Diyos, alalahanin mo si Tobias, dahil sa kanyang ginawa; gayundin ang propetisang si Noadis at ang iba pang propeta na nagtangkang takutin ako.

¹⁵Natapos ang pader sa ikadalawampu't limang araw ng Elul, sa loob ng limampu't dalawang araw. ¹⁶Nang malaman iyon ng aming mga kaaway at ng mga karatig-bansa, natakot sila at pi-

nanghinaan ng loob. Kinilala nila na gawa ito ng Diyos.

¹⁷Maraming kilalang Judio ang sumulat noon kay Tobias at sinagot niya sila. ¹⁸Marami ngang kamag-anak si Tobias sa Juda sapagkat manugang siya ni Sekanias, na anak ni Ara, at pinakasalan ng kanyang anak na lalaking si Yehohanan ang anak na babae ni Mesullam, na anak ni Berekias. ¹⁹Pinupuri pa nila sa aking harapan si Tobias, at ibinabalita nila rito ang lahat ng sinasabi ko at siya – si Tobias – ang nagpadala ng mga liham sa akin upang takutin ako.

7 ¹Nang naitayo na ang moog at nailagay ang mga pinto, inatasan ang mga bantay-pinto na magtanod. ²Noon ko ginawang gobernador ng Jerusalem ang aking kapatid na si Hanani, at si Hananias, ang puno ng kuta, sapagkat tapat siya at may pitagan sa Diyos higit kaysa maraming iba pa. ³At sinabi ko sa kanila: “Huwag bubuksan ang pintuan ng Jerusalem hanggang hindi pa mataas ang araw, isasara at tatarangkahan din ang mga ito kung narito pa ang mga bantay at mataas pa ang araw.

At sa gabi, magbabantay din ang mga naninirahan sa Jerusalem, ang ilan ay sa muog at ang iba ay sa harapan ng kaniilang bahay.”

Ang bagong populayon ng Jerusalem

⁴Malawak at maluwag sa magkabila ang lunsod, ngunit kakaunting tao lamang ang nasa loob at hindi pa naitatayo ang maraming bahay. ⁵Inantig ng Diyos ang aking isipan upang tipunin ang mga pinuno, ang mga tagapayo at ang mga karaniwang tao upang gumawa ng tala. Natagpuan ko ang talaan ng senso ng mga nagbalik mula sa pagkatapon, at ito ang nasusulat doon:

⁶Ito ang mga tagaprobinsya ng Judea na nagbalik mula sa pagkatapon na nabihag ni Nabukodonosor, na hari ng Babilonia. Ito ang mga nagbalik sa Jerusalem at Judea, sa kaniilang bayan.

⁷Ito ang mga Israelita na dumating na kasama nina Zorobabel, Josua, Nehemias, Azarias,

Raamias, Nahamani, Mordekai, Bilsan, Misperet, Bigvai, Nehum, Baana; narito ang kanilang bilang –

⁸ Ang angkan ni Paros, 2,172; ⁹ ang angkan ni Sefatias, 372; ¹⁰ ang angkan ni Ara, 652; ¹¹ ang angkan ni Pahat-moab, mula sa mga lipi nina Josua at Yoab, 2,818; ¹² ang angkan ni Elam, 1,254; ¹³ ang angkan ni Zatu, 845; ¹⁴ ang angkan ni Zakai, 760; ¹⁵ ang angkan ni Binui, 648; ¹⁶ ang angkan ni Bebai, 628; ¹⁷ ang angkan ni Asgad, 2,322; ¹⁸ ang angkan ni Adoniham, 667; ¹⁹ ang angkan ni Bigwai, 2,067; ²⁰ ang angkan ni Adin, 655; ²¹ ang angkan ni Ater, mula sa lipi ni Hesekias, 98; ²² ang angkan ni Hasum, 328; ²³ ang angkan ni Besai, 324; ²⁴ ang angkan ni Harif, 112; ²⁵ ang angkan ni Gibeon, 95.

²⁶ Ang mga taga-Betlehem at Netopa, 188; ²⁷ ang mga taga-Anatot, 128; ²⁸ ang mga taga-Bet-azmavet, 42; ²⁹ ang mga taga-Kiryat-jearim, Kapira at Beerot, 743; ³⁰ ang mga taga-Rama at Geba, 621; ³¹ ang mga taga-Mikmas, 122; ³² ang mga taga-Betel at Hai, 123; ³³ ang mga taga-Nebo, 52.

³⁴ Ang mga taga-Elam, 1,254; ³⁵ ang mga taga-Harim, 320; ³⁶ ang mga taga-Jerico, 345; ³⁷ ang mga taga-Lod, Hadid at Ono, 721; ³⁸ ang mga taga-Senaa, 3,930.

³⁹ Ang mga pari: sa angkan ni Yedaya, mula sa lipi ni Jesua, 973; ⁴⁰ sa angkan ni Imer, 1,052; ⁴¹ sa angkan ni Pasur, 1,247; ⁴² sa angkan ni Harim, 1,017.

⁴³ Ang mga Levita: sa angkan nina Jesua at Kadmiel, mula sa lipi ni Hodeva, 74.

⁴⁴ Ang mga mang-aawit: sa angkan ni Asaf, 148. ⁴⁵ Ang mga bantay-pinto: sa angkan nina Sallum, Ater, Talmon, Akub, Hatita at Sobai, 138.

⁴⁶ Ang mga naibigay: sa angkan nina Ziha, Hasufa, Tabaot; ⁴⁷ nina Keros, Sia, Padon, ⁴⁸ Le-bana, Hagaba, Salmal, ⁴⁹ Hanan, Gidel, Gahar, ⁵⁰ Reaia, Resin, Nekoda, ⁵¹ Gasam, Uza, Paseah, ⁵² Besai, Meunam, Nefisessim, ⁵³ Bakbuk, Hakuka, Harhur, ⁵⁴ Bazlit, Mehida, Harsa, ⁵⁵ Bar-kos, Sisera, Tema, ⁵⁶ Nezia at Hatifa.

⁵⁷ Ang mga inapo ng mga utusan ni Solomon: ang angkan nina Setai, Soferet, Perida, ⁵⁸ Yaala,

Darkon, Gidel, ⁵⁹ Sefatias, Hatil, Pequeret-hazebaim at Amon. ⁶⁰ Lahat ng ibinigay at ang mga inapo ng mga utusan ni Solomon, 392.

⁶¹ Ito naman ang mga nagbalik mula sa Tel-mela, Tel-harsa, Kerub, Adon at Imer; ngunit hindi nila mapatunayan ang sambahayan at angkan ng kanilang mga ninuno, o kung sila ay taga-Israel nga: ⁶² ang angkan nina Delaya, Tobias at Nekoda, 642. ⁶³ At ang angkan nina Hobaya, Hakos at Barsilai, na nakapag-asawa sa anak na babae ni Barzilai na taga-Galaad at isinunod na rito ang kanyang pangalan. ⁶⁴ Pinalayas sa pagkapari ang mga hindi natagpuan ang mga talaan ng kanilang mga ninuno. ⁶⁵ At iniutos sa kanila ng gobernador na huwag silang kumain ng mga banal na pagkain hanggang may sumipot na paring sasangguni sa Urim at Tumim.

⁶⁶ Ang buong kapulungan ay 42,360, ⁶⁷ bukod pa ang kanilang mga utusang lalaki at babae na 7,337; at may kasama silang 245 na lalaki at babaing mang-aawit.

Mayroon din silang 736 na kabayo, 245 mola; ⁶⁸ 435 kamelyo; 6,720 asno. ⁶⁹ Nagkaloob sa gawain ang ilang puno ng angkan. Nagbigay ang gobernador sa kabang-yaman ng 1,000 drakmang ginto, 50 palanggana, 530 kasuotan ng pari.

⁷⁰ Nagbigay naman sa pondo sa gawain ang mga puno ng sambahayan ng 20,000 drakmang ginto at 2,200 minang pilak.

⁷¹ Nagkaloob ang mga karaniwang tao ng 20,000 drakmang ginto at 2,000 minang pilak at 67 kasuotan ng pari.

⁷² Nanirahan sa Jerusalem ang mga pari, ang mga Levita, at ang isang bahagi ng bayan; at sa mga lunsod naman ang mga bantay-pinto, ang mga mang-aawit at ang mga naibigay sa templo. Nasa kani-kanilang mga lunsod din ang mga Israelita.

Binasa ni Esdras ang batas

8 • ¹ Nang sumapit ang ikapitong buwan, nagtipun-tipong tila iisang tao ang lahat ng bayan sa liwasan, sa

• **8.1** Pinakatampok sa napakahalagang petsang ito ng Banal na kasaysayan ang unang pampublikong pagbasang ito sa Batas. Hanggang sa panahong iyon, isinasabuhay ng bayang Israel ang kanilang pananampalataya sa pamamagitan ng pagdarasal, pakikilahok sa mga seremonya sa Templo. Mula sa bibig ng mga pari at mga propeta nila tinatanggap ang mga pagpapasya at pangangaral. Wala silang nadamang pangangailangan na magbasa ng Biblia.

May ilang libro na noon ng ating Biblia, pero

nakatabi ang mga ito sa Templo o sa palasyo ng hari: hindi nakarating ang mga ito sa bayan ni hindi ang mga ito ang saligan ng kanilang pananampalataya. Subalit ngayon, mga bagong pangangailangan ang lumilitaw at wala na ang mga propeta, na di gaya ng dati. Naiintindihan ni Esdras na sa darating na panahon, ang pamayanang Judio ay uunlad at mabubuo sa pagbasa, paghinay at interpretasyon sa sagradong libro. Si Esdras mismo ang nagsisikap na tumipon at kumumpleto sa mga sagradong libro at nagsisimula

harapan ng Pintuan ng Tubig, at hiningi nila kay Esdras na dalhin ang Aklat ng Batas ni Moises, na itinakda ni Yawe sa Israel.² Kaya iniharapni Esdras ang Batas sa kapulungan ng mga lalaki at babae at mga bata na nakauunawa sa binabasa. Noon ang unang araw ng ikapitong buwan.³ Binasani Esdras sa kanila ang aklat mula sa maagang oras ng umaga hanggang tanghali sa liwasang nakaharap sa Pintuan ng Tubig; at naging masigasig ang lahat ng bayan sa Aklat ng Batas.

⁴Nakatayo sa isang entablado ng kahoy na ginawa ukol sa pagkakataon si Esdras, ang tagasulat, at nasa kanan niya sina Matitias, Sema, Anaya, Urias, Helkias at Maasias; nasa kaliwa naman niya sina Pekaya, Misael, Malkias, Hasum, Hasbadana, Zakaria at Mesullam.

⁵Binuklat ni Esdras ang Aklat sa pangingin ng lahat ng tao, sapagkat mataas ang kanyang kinatatayuan; at nang buklatin iyon ay nagsitindig ang lahat.⁶ Nagpuri si Esdras kay Yawe, ang dakilang Diyos at itinaas ng lahat ang kanilang mga kamay at sumagot: "Amen! Amen!" At saka sila yumuko at nagpatirapa sa lupa.

⁷Ipinaliwanag ang Batas sa bayan ng mga Levitang sina Jesua, Bani at ng iba pa nilang kapatid; nakatindig ang lahat.⁸ Bumasa sila mula sa Aklat ng Batas, niliwanag at binigyang-kahulugan kung ano ang kanilang binabasa upang maunawaan ng bawat isa.

⁹Sinabi ni Esdras, ang tagasulat ng Batas, sa lahat ng mga tao: "Ang araw na ito ay itinalaga kay Yawe, ang inyong

Diyos, kayat huwag kayong malungkot o umiyak." Sinabi niya ito sapagkat nangangis ang lahat nang marinig nila ang mga salita ng Batas.¹⁰ At idinagdag ni Esdras: "Humayo kayo at kumain ng masasarap na pagkain, uminom ng matamis na alak at isalo ang sinumang walang naihanda. Banal nga ang araw na ito sa ating Panginoon. Huwag kayong malungkot sapagkat ating lakas ang kagalakan kay Yawe."

¹¹Pinayapa rin ng mga Levita ang bayan sa pagsasabi: "Huwag kayong umiyak. Araw ng pagsasaya ang araw na ito. Huwag kayong malungkot."¹² Sa gayon nagsilakad na ang mga tao upang kumain, uminom at isalo ang iba, at nagkaroon sila ng malaking handaan, sapagkat naunawaan na nila ang mga katagang ipinahayag sa kanila.

¹³Kinabukasan, magkakasamang nagtungo ang mga ama ng pamilya ng lahat ng bayan, ang mga pari at ang mga Levita kay Esdras, ang tagasulat, upang makinig sa Batas.¹⁴ At natagpuang nasusulat sa Batas na iniutos ni Yawe na manirahan ang mga Israelita sa mga kubol sa panahon ng kapistahan ng ikapitong buwan.¹⁵ Pagkatalastas nila inihayag sa lahat ng lunsod at sa Jerusalem: "Magtungo kayo sa kabundukan at kumuha ng mga sanga ng olibo, aguho, mirto, palma o anumang madahong punungkahoy upang makapagtayo ng kubol ayon sa ipinag-uutos."

¹⁶Kaya lumabas ang bayan at kumuha ng mga sanga at nagsipagtayo ng kubol para sa kanilang sarili sa bubungan ng kanilang mga bahay, o sa kanilang bakuran o sa mga patyo sa Bahay ni Yawe, o sa liwasan sa Pintuan ng Tubig o sa liwasan sa Pintuan ng Efraim.

¹⁷Nagtayo ng kubol ang buong kapulungang nagsibalik mula sa pagkatapon at doon sila

naman ang bagong panahon na ang Biblia ang magiging libro ng lahat at ang batayan ng kanilang pananampalataya.

Ang pangrelihiyon at pangkulturang hakbang na ito ay katulad din ng nangyayari sa Iglesya nitong mga huling taong nagdaan. Nagsisimba ang mga tao, nagdarasal at tinuturuan; pero banyaga para sa kanila ang Biblia. Pero ngayon, lalakas lamang ang pananampalatayang Kristiyano mula sa Salita ng Diyos na binabasa at pinakikinggan sa isang pamayanan. Sa

totoo'y huli pa nga tayo: sa simula ng nakaraang apat na siglo, nang magsimula ang mga Protestante, sinimulan na sana ang pagpapanibagong ito.

Ang pagtitipong tinawag ni Esdras ang magsisilbing modelo ng buhay-relihiyoso sa pamayanang Judio. Hindi aalisin ang maringal na pagsamba sa Templo sa Jerusalem, pero mula sa araw na iyon, magkakaroon ng sinagoga ang mga Judio sa bawat siyudad, o isang bahay na mapagtitipunan nila sa Araw ng Pahinga para marinig ang salita ng Diyos at umawit ng mga salmo.

nanirahan, isang bagay na hindi nagawa ng mga Israelita mula sa kapanahunan ni Josue, na anak ni Nun. At nagkaroon ng dakilang pagdiriwang.

¹⁸Araw-araw binasa ang Aklat ng Batas, mula sa unang araw hanggang sa huling araw ng kapistahan. Tumagal nang pitong araw ang pagpipista at sa ikawalong araw may mahalagang pagtitipun-tipon, ayon sa kautusan.

Inamin ng mga Israelita ang kanilang mga kasalanan

9 • ¹Nagtipun-tipon ang mga Israelita sa ikadalawampu't apat na araw ng buwan ding iyon upang mag-ayuno. Nagsuot sila ng sako at nagbudbod ng abo sa kanilang ulo. ²Humiwalay ang lahi ng Israel sa lahat ng ban-yaga; tumindig sila at inamin ang kanilang mga kasalanan at ang kasalanan ng kanilang mga ninuno.

³Nanatili silang nakatayo sa kanilang kinaroonan nang tatlong oras at nagbasa mula sa Aklat ng Batas ni Yaweng kanilang Diyos. Tatlong oras din nilang inamin ang kanilang mga kasalanan at nagpatirapa kay Yaweng kanilang Diyos.

⁴Nakatindig sa entablado ng mga Levita sina Jesua, Bani, Kadmiel, Sebanias, Buni, Serebias, Bani at Kenani, at malakas na tumawag kay Yaweng kanilang Diyos. ⁵At sinabi ng mga Levitang sina Jesua, Bani, Kadmiel, Hasabnias, Serebias, Hodias, Sebanias at Petalias: "Tumindig tayo at magpuri kay Yawe, ang inyong Diyos, magpakailanman: Purihin ang iyong maluwalhatang Pangalan na hindi mahihigitan ng anumang pagpapala at papuri."

Panalangin ni Esdras

⁶Sinabi ni Esdras: "Ikaw lamang, Yawe, ikaw lamang ang lumikha sa langit, sa langit ng mga langit, sa lahat ng bituin, sa lupa at lahat ng naroon, sa dagat at lahat

ng naroon. Ikaw ang nagbigay ng buhay sa lahat, at sumasamba sa iyo ang lahat ng nasa langit.

⁷Ikaw, Yawe, ang Diyos na humirang kay Abram; ikaw ang nagpalabas sa kanya sa Ur ng Babilonia, at ibinigay sa kanya ang pangalang Abraham.

⁸Natagpuan mong tapat ang kanyang puso at gumawa ka ng Tipan sa kanya upang ibigay sa kanyang mga inapo ang lupain ng mga Kananeo, Heteo, Amorreo, Perezeeo, Yebuseo at Gergeseo. At tinupad mo ang iyong salita, sapagkat ikaw ay makatarungan.

⁹Nakita mo ang paghihirap ng aming mga ninuno sa Ehipto at dininig mo ang kanilang panawagan sa Dagat na Pula.

¹⁰Gumawa ka ng mga babala at kabalaghan laban sa Paraon, sa kanyang mga pinuno at sa bayan ng kanyang lupain, sapagkat batid mong naging marahas sila sa amin, at tanyag ka pa rin hanggang sa panahong ito.

¹¹Hinati mo ang dagat sa harapan ng aming mga ninuno, pinatawid mo sila sa dagat nang hindi nabasa ang kanilang mga paa, at nilunod mo sa kalaliman ang mga humabol sa kanila, tulad ng bato sa malakas na agos.

¹²Pinatnubayan mo sila sa pamamagitan ng haliging ulap kung araw, at ng haliging apoy kung gabi upang tanglawan ang landas na dapat nilang tahakin.

¹³Bumaba ka sa Bundok Sinai at nakipag-usap sa kanila mula sa langit; pinagkalooban mo sila ng makataru-

• **9.1** Kailangang iugnay natin ang seremonyang ito ng penitensya sa mga kabanata 9-10 ng Esdras. Tungkol ito sa paghingi ng kapatawaran sa mga kasalanan na naglalayo sa mga tao mula sa Batas ng Diyos at pumipinsala sa lahi ng Israel. Iginigiit dito lalung-lalo na ang kasalanang nasa pag-aasawa sa babaeng galing sa ibang lahi at ibang relihiyon: alam ng Biblia na ang pag-aasawa sa hindi kapanampalataya ay madalas na nauwi sa paglayo sa sariling pamayanang panrelihiyon. Ganito ang naging kasalanan ni Solomon.

Matapos aminin sa harap ng lahat ang mga pagkakasala ng pamayanan, inaalaala nila ang awa ng Diyos: walang saysay ang malaman ang mga kasa-

lanan, kung hindi naman mapupukaw ang damdamin ng taos-pusong pagsisisi sa pag-alaalang laging nagpapatawad ang Diyos sa kanyang kagandahangloob. Kasunod naman nito ang buod ng banal na kasaysayan na nagpapakita sa awa ng Diyos sa kanyang bayan.

Sa pagtatapos ng seremonya, maraming pangako ang ginagawa: kailangan ang mga ito bilang tulong sa mga kaloobang di gaanong matatag at bilang panlaban sa pagiging pabaya. Pero hindi ito tungkol lamang sa paggawa ng mga reglamento; ang panganiib ay nasa higit na pagpapahalaga sa panlabas na pagtupad kaysa diwa mismo ng Batas na ang layuni'y makabuo ng isang bayang laging handang maglingkod sa Diyos.

ngang tuntunin, mapagkakatiwalaang batas, pinakamabubuting alituntunin at utos.

¹⁴Tinuruan mo silang tupdin ang banal na Araw ng Pamamahinga; pinagkaloo-ban mo sila ng mga atas, alituntunin at ang Batas, sa pamamagitan ni Moises, ang iyong lingkod.

¹⁵Pinadalhan mo sila ng tinapay mula sa langit nang magutom sila; pinabulwak mo ang tubig mula sa bato nang mauhaw sila, at inatasan mo silang pasukin at angkinin ang lupaing ipinangako mong ibibigay sa kanila.

¹⁶Ngunit naging mapagmalaki at matigas ang ulo ng aming mga ninuno at hindi nila pinakinggan ang iyong mga utos.

¹⁷Hindi nila pinakinggan o ginunita ang mga himalang ginawa mo para sa kanila. Pinatigas nila ang kanilang mga puso at ginusto nilang magbalik sa pagkaalipin sa Ehipto. Ngunit ikaw ang Diyos na mapagpatawad, maawain at mapagbigay, hindi madaling magalit at mayaman sa kagandahang-loob, kayat hindi mo sila pinabayaan,

¹⁸maging nang gumawa sila ng binubong guya, at sinabi: 'Ito ang iyong diyos, Israel, na naglabas sa iyo sa Ehipto.' At hinamak at nilapastangan kanila.

¹⁹Hindi mo sila tinalikuran sa disyerto, sa gitna ng iyong kabutihan; hindi mo inalis ang haliging ulap kung araw o ang haliging apoy kung gabi, upang tanglawan ang landas na dapat nilang tahakin.

²⁰Binigyan mo sila ng iyong mabuting espiritu upang maturuan sila; binigyan mo sila ng manna upang may makain, at tubig upang mapawi ang kanilang uhaw.

²¹Apatnapung taon mo silang inalagaan sa disyerto at hindi sila kinapos sa anuman; hindi nasira ang kanilang kasuotan o namaga ang kanilang mga paa.

²²Binigyan mo sila ng mga kaharian at bansa; inilaan mo sa kanila ang karatig na lupain. Kinuha nila ang lupain ni Sehon,

hari ng Hesbon, at ang lupain ni Og, na hari ng Basan.

²³Pinarami mo ang kanilang lahi, tulad sa mga bituin, at dinala mo sila sa lupaing ipinangako mo sa kanilang mga ninuno.

²⁴Pinasok at sinakop ng kanilang mga inapo ang lupain, at nilupig ang mga naninirahan sa Kanaan na pinasuko mo sa kanila, kasama ang mga hari at mga labi ng lupain, at pinabayaang gawin nila sa mga iyon ang nais nila.

²⁵Pinasuko nila ang mga napapaderang lunsod at ang lupaing mataba, sinakop ang mga bahay na puno ng yaman, mga balong bagong-hukay, mga ubasan at taniman ng olibo at mga punungkahoy na hitik sa lahat ng klase ng bunga. Kumain sila, nasiyahan at nagsitaba at namuhay silang maginhawa dahil sa iyong kagandahang loob.

²⁶Ngunit naging matigas ang kanilang ulo at naghimagsik sila laban sa iyo. Tinalikuran nila ang iyong Batas, pinatay ang mga propeta na isinugo mo upang himukin silang magbalik-loob sa iyo, at labis silang nagkasala laban sa iyo.

²⁷Ipinaubaya mo sila sa kanilang mga kaaway at nilupig sila. Nanawagan sila sa iyo sa gitna ng kanilang paghihirap, at pinakinggan mo sila mula sa langit, at dahil sa iyong matinding habag, nagsugo ka ng mga tagapaglitang upang palayain sila sa mga nagpapahirap sa kanila.

²⁸Ngunit nang natatahimik na sila, nagkasala silang muli laban sa iyo, at inihulog mo sila sa mga kamay ng kanilang mga kaaway na nagpahirap sa kanila. Minsan pa silang tumawag sa iyo at pinakinggan mo sila mula sa langit, at dahil sa iyong kabutihan, paulit-ulit mo silang iniligtas.

²⁹Pinagsabihan mo silang magbalik sa iyong Batas, ngunit labis ang kanilang kapalaluan, at hindi sila nakinig sa iyong mga utos at alituntunin. Hindi nila ginawa kung ano ang nararapat na gawin ng tao upang mabuhay. Tumalikod sila sa iyo at

hindi ka nila pinakinggan dahil sa kati-gasan ng kanilang ulo.

³⁰Maraming taon mo silang pinag-tiyagaan. Pinagsabihan sila ng iyong espi-ritu sa pamamagitan ng iyong mga pro-peta; ngunit hindi sila nakinig.

At saka ipinagkaloob mo sila sa ka-pangyarihan ng ibang bansa. ³¹Ngunit dahil sa iyong kabutihan, hindi mo rin pinahintulutang malipol sila; hindi mo sila pinabayaan, sapagkat ikaw ay Diyos ng kabutihan at awa.

³²At ngayon, aming Diyos na dakila, makapangyarihan at nakatatakot naming Diyos na tapat sa iyong tipan at pag-ibig, isaalang-alang mo ang paghihirap na lumukob sa amin, sa aming mga hari at pinuno, mga pari at propeta, sa aming mga ninuno at sa buong bayan mo sapul pa sa kapanahunan ng mga hari ng Asiria hanggang sa mga araw na ito.

³³Naging makatarungan ka sa lahat ng sumapit sa amin, sapagkat gumawa ka nang buong-tapat, ngunit nagkasala kami.

³⁴Hindi isinagawa ang iyong Batas ng aming mga hari at pinuno, ng aming mga pari at mga ninuno; hindi nila pinakinggan ang iyong mga utos at ang mga pahayag na ginawa mo sa kanila.

³⁵Nang nasa kanilang kaharian sila na taglay ang kasaganaang nagmula sa iyo sa mataba at malawak na lupaing ini-handa mo para sa kanila, hindi sila nag-lingkod sa iyo o nagsisi sa kanilang mga kasalanan.

³⁶At ngayon, mga alipin kami, mga alipin sa lupaing ibinigay mo sa aming mga ninuno para tamasahin ang mga bunga at yaman nito.

³⁷Ang mga masaganang bunga ng lupain ay nauwi sa mga haring pinalupig mo sa amin dahil sa aming mga pagkaka-

sala. Ginagawa nila sa amin at sa aming mga hayop ang anumang maibigan nila, at dahil dito'y nabubuhay kami sa gitna ng matinding paghihirap."

Mga pangako ng pamayanan

10 • ¹Dahil dito, gumawa kami ng isang nasusulat na pangako na tinatakan ng aming mga pinuno, mga Levita at mga pari.

²Lumagda si Nehemias, anak ni Hekalias na anak ni Sedekias; ³sina Seraya, Azarias, Jeremias, ⁴Pasur, Amarias, Malkias, ⁵Hatus, Sebanias, Maluk, ⁶Harim, Meremot, Obadias, ⁷Daniel, Gineton, Baruk, ⁸Mesullam, Abias, Miyamin, ⁹Maazias, Bilgai, Semaya: ito ang mga pari.

¹⁰At ang mga Levita naman: si Yesua, na anak ni Azenias, si Binui mula sa angkan ni Henadad, si Kadmiel, ¹¹at ang kanilang mga kamag-anak na sina Sebanias, Hodavias, Kelita, Pelaya, Hanan, ¹²Mika, Rehob, Hasabias, ¹³Zakur, Serebias, Sebanias, ¹⁴Hodias, Bani at Kenani.

¹⁵Ang mga pinuno ng bayan: sina Paros, Pahatmoab, Elam, Zatu, Bani, ¹⁶Buni, Azgad, Bebai, ¹⁷Adonias, Bigvai, Adin, ¹⁸Ater, Ezekias, Azur, ¹⁹Hodias, Asum, Bezai, ²⁰Harip, Anatot, Nebai, ²¹Magpias, Mesullam, Hesir, ²²Mesezabel, Zadok, Yadua, ²³Pelantias, Hanan, Anaias, ²⁴Hosea, Hananias, Hasub, ²⁵Halohe, Pilhas, Sobek, ²⁶Rehum, Hasabna, Maasias, ²⁷Ahias, Hanan, Anan, ²⁸Maluk, Harim at Baana.

²⁹At ang iba pang mga tao, ang mga pari at ang mga Levita, ang mga bantay-pinto, mga mang-aawit, mga ibinigay at lahat ng humi-walay sa mga lahi ng lupain upang sundin ang Batas ng Diyos, pati ang kanilang mga asawa at ang kanilang mga anak na lalaki at babae na may kakayahan upang maunawaan ito. ³⁰Sumasama ang mga ito sa kanilang mga kapatid na pinuno na nangako nang may sumpa na mamumuhay ayon sa Batas ng Diyos na itinakda sa pamamagitan ni Moises, ang lingkod ng Diyos, upang sundin at tuparin ang mga alintuntunin ni Yaweng aming Diyos, gayundin ang kanyang mga tuntunin at batas.

³¹Ipinasiya naming huwag ipakasal ang aming mga anak na dalaga sa kalalakihan ng lupain, o ang kanilang mga anak na dalaga sa aming mga anak na lalaki. ³²Hindi kami bibili ng

• **10.1** Tinipon sa sumusunod na mga kabanata ang iba't ibang dokumento. Mapapansin sa mga ito ang talatang tumutukoy sa unang misyon ni Nehemias: 12:27-43. Binibigyang-kabuuan nito ang mga kabanata 1-7.

anuman sa Araw ng Pamamahinga o sa banal na kapistahan sa mga tao ng lupain na nagdadala ng paninda o pagkain na ititinda sa Araw ng Pamamahinga. Sa ikapitong taon iiwan naming hindi nabubungkal ang mga bukirin, at ipatawad ang lahat ng utang sa amin.

³³Nangako kaming magbibigay taun-taon ng isang ikatlong bahagi ng isang siklo para sa paglilingkod sa Bahay ni Yawe, ³⁴sa tinapay para sa walang-katapusang handog, sa handog sa Araw ng Pamamahinga, sa Bagong Buwan, sa mga kapistahan at sa iba pang handog, sa hain para sa kasalanan para patawarin ang Israel at sa lahat ng pangangailangan sa Bahay ng Diyos.

³⁵Nagkaroon ng palabunutan sa mga pari, Levita at sa lahat ng tao tungkol sa pagdadala ng kahoy na panggatong. Dadalhin ito sa Bahay ni Yawe ng bawat sambahayan taun-taon sa takdang panahon upang sunugin sa altar ni Yaweng aming Diyos, ayon sa nasusulat sa Batas.

³⁶Dadalhin namin taun-taon ang mga unang ani sa aming bukirin at sa mga punungkahoy sa Bahay ni Yawe, ³⁷pati ang aming mga panganay na lalaki at ang mga panganay ng aming mga hayop, ayon sa nasusulat sa Batas – ang mga panganay ng aming mga baka at tupa – ilalaan namin ang mga ito sa Bahay ni Yawe, sa mga paring naglilingkod sa Bahay ng aming Diyos.

³⁸Dadalhin namin sa mga pari sa mga silid sa Bahay ng aming Diyos ang pinakamahusay sa aming mga butil, ang bunga ng bawat punungkahoy, ang alak at langis; at sa mga Levita naman ang ikasampu mula sa mga bukirin. Ang mga Levita na rin ang lilikom ng ikasampung bahagi mula sa mga bayang sakahan.

³⁹Ang isang pari, na anak ni Aaron, ang sasama sa kanila upang likumin ang ikasampu. At dadalhin ng mga Levita ang ikasampu ng ikasampu sa mga taguang-silid sa Bahay ng Diyos na mga kabang-yamang silid. ⁴⁰Doon dadalhin ng mga Israelita at Levita ang mga utang nilang trigo, alak at langis. Naroon ang mga kailangan sa Templo, para sa mga naglilingkod na pari, mga bantay-pinto at mga mang-aawit.

Sa gayon, hindi na namin pababayaang ang Bahay ng aming Diyos.

11 ¹Nanirahan sa Jerusalem ang mga pinuno ng bayan. Nagpalabunutan ang iba pang mga tao upang ipadala sa Jerusalem ang isa sa bawat sampung tao upang manirahan siya sa Banal na Lunsod, at ang siyam ay maninirahan sa iba-ibang lunsod. ²Pinuri ng

bayan ang mga taong kusang-loob na nanirahan sa Jerusalem.

³Ito ang mga pinuno na nanirahan sa Jerusalem. Sa mga bayan ng Judea, tumira ang bawat isa sa sariling ari-arian at bayan: ang mga Israelita, ang mga pari at ang mga Levita, ang mga ibinigay at mga anak ng mga utusan ni Solomon.

⁴Ito ang tala ng mga taga-Juda at taga-Benjamin na nanirahan sa Jerusalem –

Sa mga taga-Juda: si Ataya, na anak ni Uzias, na apo ni Zakarias; ang kanyang mga ninuno: sina Amarias, Sefatias, Mehalalel, mula sa angkan ni Pares; ⁵si Maasias, na anak ni Baruk, na apo ni Kol-hose; ang kanyang mga ninuno sina Hazaya, Adayab, Yoarib at Zakarias, mula sa angkan ni Sela. ⁶Kabuuan ng mga inapo ni Pares na naninirahan sa Jerusalem: 468 kalalakiang may sapat na gulang.

⁷Narito ang mga taga-Benjamin: si Salu, na anak ni Mesullam, apo ni Yoed; ang kanyang mga ninuno: sina Pedaya, Kolaya, Maasias, Itiel at Yesaias, ⁸at ang kanyang mga kamag-anak na may sapat na gulang: 928. ⁹Si Yoel, na anak ni Zicri, ang kanilang pinuno; at pangalawang-pinuno ng lunsod si Juda, na anak ni Hasenua.

¹⁰Sa mga pari: si Yedaya, na anak ni Yoakim, na anak ni Seraya; ang kanyang mga ninuno: Helkias, ¹¹Mesullam, Zadok, Meraiot, Ahitub, ang punong-pari, ¹²at ang kanyang mga kamag-anak na naglilingkod sa Templo: 822. Si Adaya, na anak ni Yeroham; ang kanyang mga ninuno: Pelalias, Amzi, Zakarias, Pasur at Malkias, ¹³at ang kanyang mga kamag-anak, na mga puno ng sambahayan: 242; at si Amzi, na anak ni Azarel; ang kanyang mga ninuno: Azai, Mesilemot, Imer; ¹⁴at ang kanyang mga kamag-anak na may sapat na gulang: 128. Si Zabdiel, na anak ni Hagadol, ang namamahala sa kanila.

¹⁵Sa mga Levita: si Semaya, na anak ni Hasub; ang kanyang mga ninuno: Azrikam, Hasabias at Buni; ¹⁶Sabetai at Yozabad, ang mga pinunong nananagot sa gawain sa labas ng Bahay ng Diyos; ¹⁷si Matanias, na anak ni Mika at apo ni Zabdi, na anak naman ni Asaf, na nanguna sa mga himno, at sa pananalangin; si Bakbukias, ang pangalawang-pinuno; si Obadias, na anak ni Samua, na apo ni Kalai, na anak naman ni Yedutum. ¹⁸Kabuuan ng mga Levita sa banal na lunsod: 284.

¹⁹Ang mga bantay-pinto: sina Akub at Talmon at ang kanilang mga kamag-anak na nagtatanod sa mga pintuan: 172.

²⁰At nakakalat sa lahat ng bayan ng Juda ang iba pang mga Israelita, mga pari at Levita, sa

kani-kanilang lupang minana, ²⁵ sa nayong nasa kabukiran nila.

²¹ Naninirahan sa Ofel ang mga ibinigay; namamahala sa kanila sina Ziha at Gizpa. ²² Ang puno ng mga Levita sa Jerusalem ay si Ūzi, na anak ni Bani; ang kanyang mga ninuno: Hasabias, Matanias, Mika, na mula sa angkan ni Asaf na isa sa mga mang-aawit sa Bahay ng Diyos; ²³ ibinigay ng hari ang isang utos at mga alituntunin tungkol sa mga mang-aawit sa Templo sa bawat araw. ²⁴ Si Petaya, na anak ni Mesezabel, na kabilang sa angkan ni Zera at ng tribu ng Juda, ang kinatawan ng hari sa lahat ng bagay na may kinalaman sa bayan.

^{25b} May mga taga-Juda na nanirahan sa Kiryatarba at sa mga karatig na bayan, sa Dibon at sa mga karatig-bayan, sa Yekabzel at mga karatig-bayan, sa Yesua, Molada, Bet-pelet, ²⁷ Hazar-sual, sa Beerseba at mga nayon nito, ²⁸ sa Ziklag, sa Mekona at mga nayon nito, ²⁹ sa Enrimon, Zora, Yarmut, ³⁰ Zanoa, Adullam, at sa mga nayon nito, sa Lakis at sa karatig-nayon, sa Aseka at sa mga nayon nito. Nanirahan sila mula sa Beerseba hanggang sa Lambak ng Hinom.

³¹ May mga taga-Benjamin na nanirahan sa Geba, Mikmas, Hai, sa Betel at sa mga nayon nito, ³² sa Anatot, Nob, Ananias, ³³ sa Hazor, Rama, Gitaim, ³⁴ Hadid, Zeboim, Neballat, ³⁵ Lod at Ono, at sa Lambak ng mga Panday.

³⁶ At nanirahan sa Benjamin ang ilang Levitang taga-Juda.

12 ¹ Ito ang mga pari at Levitang nagsibalik, kasama si Zorobabel, na anak ni Sealtiel, at ang punong-paring si Josua:

² sina Seraya, Yeremias, Esdras, ³ Amarias, Maluk, Hatus, Sekanias, Rehun, Meremot, ⁴ Ido, Gineton, Abias, ⁵ Miyamin, Maadias, Bilga, ⁶ Semaya, Yoarib, Yedaya, ^{7a} Salu, Amok, Helkias at Yedaya.

⁸ Ang mga Levita: sina Yesua, Binui, Kadmiel, Serebias, Juda, Matanias. Ang huli, kasama ang kanyang mga kamag-anak, ang namamahala sa pag-awit ng mga himno samantalang sina Bakbukias, Uno at ang kanilang mga kamag-anak ay nagsibuo ng panghaliling koro.

^{7b} Ito ang mga puno ng mga pari at ang kanilang mga kamag-anak sa kapanahunan ni Jesua:

¹⁰ Si Yesua ang ama ni Yoiakim, na ama ni Elyasib. Naging anak ni Elyasib si Yoiada; ¹¹ si Yoiada ang ama ni Yohanan, at si Yohanan ang ama ni Yadua.

¹² Ito ang mga puno ng mga angkan ng pari sa panahon ni Yoiakim na punong-pari: ¹³ sa

angkan ni Seara: Meraya; sa angkan ni Yeremias: Hananias; sa Esdras: Mesullam; sa Amarias: Yehonanan; ¹⁴ sa angkan ni Meliku: Yonatan; sa Sebanias: Jose; ¹⁵ sa Harim: Adna; sa Meremot: Helkai; ¹⁶ sa Ido: Zakarias; sa Gineton: Mesullam; ¹⁷ sa Abias: Zicri; sa Miniamin at Moadias: Piltai; ¹⁸ sa Bilga: Samua; sa Semaya: Yehonatan; ¹⁹ sa Yoiarib: Matenai; sa Yedaya: Ūzi; ²⁰ sa Salai: Kalai; sa Amok: Eber; ²¹ sa Helkias: Hasabias; sa Yedaya: Netanel.

²² Sa panahon ng mga punong-paring sina Eliasib, Yoiada, Yohanan at Yadua, nakatala sa aklat ng Mga Kronika ang mga puno ng mga angkan ng pari hanggang sa paghahari ni Dario, ang Persiano.

²³ Nakatala sa Aklat ng mga Kronika ang mga puno ng mga angkan ng Levita hanggang sa panahon ni Yohanan, anak ni Elyasib.

²⁴ Ang mga puno ng mga Levita: sina Hasabias, Serebaya, Yesua, Binui, Kadmiel; at ang kanilang mga kamag-anak na bumuo ng panghaliling koro sa pag-awit at pagpupuri, ayon sa alituntunin ni David, ang lingkod ng Diyos sa naghahaliling mga pangkat; ²⁵ sina Matanias, Bakbukias, Obadias, Mesullam, Talmon at Akub na mga bantay-pinto at nagtatanod sa mga bodega sa malapit sa mga pintuan.

²⁶ Ito ang mga naglilingkod sa panahon ni Yoiakim, na anak ni Yesua at apo ni Yozadak, at sa panahon ni Nehemias, ang gobernador; at ni Esdras, ang paring tagasulat.

Pagpapasinaya sa pader ng Jerusalem

²⁷ Nang pasinayaan ang pader ng Jerusalem, hinanap ang mga Levita kung saan sila nakatira at pinapunta sa Jerusalem upang ipagdiwang ang pagpapasinaya nang may kasayahan, awitan ng pasasalamat, at mga tugtugin mula sa pompiyang at gitara. ²⁸ Mula sa mga karatig-lugar ng Jerusalem nagtipun-tipon ang mga mang-aawit, mula sa nayon ng Netopat, ²⁹ Betgilgal at mga purok ng Geba at Azmavet sapagkat nakapagtayo ang mga mang-aawit ng mga tirahan sa paligid ng Jerusalem. ³⁰ Nilinis ng mga pari at mga Levita ang kanilang sarili, at pagkatapos nilinis nila ang bayan, ang mga pintuan at ang pader.

³¹ Pagkatapos, inatasan ko ang mga pinuno ng Juda na umakyat sa ibabaw ng pader at bumuo ako ng dalawang malalaking koro. Nagtuloy ang una sa ibabaw ng pader sa dakong timog, patungo sa Pintuan ng Basura; ³² sumunod sa likuran nila si Hosaya at ang kalahati sa mga pinuno ng Juda, ³³ gayundin sina Azarias, Esras, Mesullam, ³⁴ Juda, Benjamin, Semaya at Yeremias na mga pari. ³⁵ At saka ang mga

manunugtog: sina Zakarias, na anak ni Yonatan; ang kanyang mga ninuno: Semaya, Matanias, Mikaya, Zakur, Asaf; ³⁶kasama ang kanyang mga kapatid na sina Semaya, Azarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netanael, Juda at Hanani na dala ang mga instrumento ni David, ang lingkod ng Diyos. Nasa unahan nila si Esdras, ang taga-sulat.

³⁷Sa Pintuan ng Bukal sila umakyat, malapit sa hagdanan ng Lunsod ni David, sa tabi ng pader na tumutunghay sa bahay ni David, hanggang sa Pintuan ng Imbakan ng Tubig sa silangan.

³⁸Sa kaliwa lumakad ang pangalawang koro: sumunod ako rito na kasama ang kalahati sa mga pinuno ng bayan sa kahabaan ng pader, at dinaanan namin ang Tore ng Hurno hanggang sa Maluwang na Pader, ³⁹sa ibabaw ng Pintuan ni Efraim, ng Pintuan ng Isda, ng Tore ni Hanel, hanggang sa Pintuan ng Tupa, at tumigil kami sa Pintuan ng mga Tanod.

⁴⁰Sa Bahay ng Diyos tumigil ang dalawang koro. Nasa tabi ko ang kalahati sa mga tagapayo ⁴¹at ang mga paring sina Eliakim, ⁴²Maasias, Mikaya, Elioenai, Zakarias at Hananias, na may mga trumpeta; kasama sina Maasias, Minyamin, Semaya, Eleazar, Uzi, Yehohanan, Malkias, Elam at Ezer. Inusal ng mga mang-aawit ang kanilang mga awitin sa pangunguna ni Yezrias.

⁴³Maraming handog ang inialay nang araw na iyon at nagsaya ang mga mamamayan sapagkat nagkaloob ang Diyos ng malaking kagalakan sa kanila. Nagsaya rin ang mga babae at bata at narinig hanggang sa malayo ang hiyawan ng kagalakan ng Jerusalem.

⁴⁴Nang pagkakataong iyon itinalaga ang mga tagapamahalang susubaybay sa mga bodega na pagtataguan ng mga abuloy, mga unang bunga ng mga punongkahoy at mga ikasampu. Dito iniingatan ang abuloy ng iba-ibang bayan ng lupain, ayon sa hinihingi ng Batas para sa mga pari at Levita. Sapagkat nasiyahan ang bayan ng Juda sa paglilingkod ng mga pari at ng mga Levita.

⁴⁵Tinupad nila ang paglilingkod sa kanilang Diyos at ang paglilinis. Sinunod naman ng mga mang-aawit at mga bantay-pinto ang utos ni David at ng kanyang anak, si Solomon. ⁴⁶Naging puno nga si Asaf ng mga mang-aawit

sa kapanahunan ni David at noon nagkaroon ng pagpupuri at pagpapasalamat sa Diyos.

⁴⁷Sa kapanahunan ni Zorobabel at ni Nehemias, nagkaloob araw-araw ang buong Israel ng mga abuloy sa mga mang-aawit at mga bantay-pinto. Nagkaloob din sila sa mga Levita ng mga bagay na banal, at ipinagkaloob ng mga Levita ang nauukol sa mga anak ni Aaron.

13 ¹Nang panahong iyon, binabasa ang Aklat ng Batas ni Moises sa harapan ng bayan at natagpuang nasusulat dito ang: “Kailanma’y hindi papasok sa kapulungan ng Diyos ang mga Amonita at Moabita ²sapagkat hindi nila sinalubong ng tinapay at tubig ang mga Israelita. Binigyan nila ng salapi si Balaam upang sumpain ang mga Israelita, ngunit pinalitan ng aming Diyos ng pagpapala ang sumpa.” ³Nang malaman nila ang batas na ito, pinaalis nila sa Israel ang lahat ng may lahing banyaga.

Ikalawang misyon ni Nehemias

⁴Bago nangyari ito, may tagapag-alaga ng mga silid sa Bahay ng Diyos, ang paring si Elyasib. At kamag-anak niya si Tobias. ⁵Kayat inilaan niya rito ang isang maluwang na silid na dating taguan ng mga handog, kamanyang, kasangkapan, ikasampu ng trigo, alak, langis at anumang iniuukol sa mga Levita, mang-aawit at bantay-pinto, at ang abuloy para sa mga pari.

⁶Wala ako sa Jerusalem nang maganap ito, sapagkat sa ikatatlumpu’t dalawang taon ni Artaherhes, na hari ng Babilonia, nagbalik ako sa hari. Pagkatapos, pinayagan na ako ng hari ⁷na bumalik sa Jerusalem at pinatalastasan ako ng kasamaang ginawa ni Elyasib sa pagbibigay niya kay Tobias ng isang silid sa loob ng patyo ng Bahay ng Diyos. ⁸Nagalit ako dahil dito, at ipinatapon ko sa labas ng silid ang lahat ng kasangkapan ni Tobias ⁹at iniutos kong linisin ang mga silid at ibalik ang mga kasangkapan ng Bahay ng Diyos, ang mga handog at ang kamangyang.

Tumutol si Nehemias sa ilang pang-aabuso

• ¹⁰Napag-alaman ko rin na hindi ipinagkaloob sa mga Levita ang mga abuloy. At dahil dito, tumakas at bumalik sa kanilang mga bukirin ang mga Levita at ang mga mang-awit

• **13.10** Sa huling kabanatang ito, namamagitan si Nehemias para igo ang batas na pinagtibay ni Esdras, kaya gumagawa siya ng mga bago at mabibigat na hakbang (tungkol sa Araw ng Pahinga, pagpapadalisay sa lahi at relihiyon, at iba pa).

May malaking kapakinabangang hatid ang saloobing ito: salamat sa kanilang organisasyon at sa pagkakabuklod ng mga Judiong magkakapatid, nakaligtas ang bayan ng Diyos at hindi lumihis sa kanilang pananampalataya.

na naglilingkod. ¹¹Pinagsabihan ko ang mga tagapayo at sinabi ko sa kanila: “Bakit pina-bayaan ang Bahay ng Diyos?” At tinipon ko ang mga Levita at ang mga mang-aawit, at pinabalik ko sila sa kanilang tungkulin. ¹²Kayat inilipat ng bayan ng Juda sa mga silid-taguan ang ikasampu ng kanilang trigo, alak at langis. ¹³Ipinagkatiwala ko ang pamamahala ng silid-taguan sa paring si Selemias, kay Zadok, na tagasulat, kay Pedaya na Levita at kay Hanan, na anak ni Zakur, bilang katulong; kinilala nga silang matapat at sila ang nagbaha-bahagi ng pagkain sa kanilang mga kapatid.

¹⁴Diyos ko, alalahanin mo ako dahil dito! Huwag mong kalilimutan ang mabubuting gawaing naisakatuparan ko para sa Bahay ng aking Diyos at sa paglilingkod doon.

¹⁵Nang panahong iyon, nakatagpo ako ng mga taga-Juda na nagsisigawa sa pisaan ng ubas sa Araw ng Pamamahinga. Ang iba ay kumuha ng mga aning trigo o isinakay sa kanilang mga asno ang alak, ubas, igos at iba pang pasaning gusto nilang dalhin sa Jerusalem sa Araw ng Pamamahinga. Pinagsabihan ko sila habang ipinagbibili nila ang kanilang ani.

¹⁶Naninirahan sa Jerusalem ang ilang taga-Tiro na nagdala ng isda at bawat uri ng paninda upang ipagbili sa mga Judio sa Araw ng Pamamahinga. ¹⁷Kaya pinagsabihan ko ang mga pinuno ng Juda at sinabi ko sa kanila: “Nakagawa kayo ng malaking kasalanan sa paglapastangan ninyo sa Araw ng Pamamahinga. ¹⁸Ito ang ginawa ng aming mga ninuno at dahil dito, ibinagsak ng aming Diyos ang kaparusahan sa amin at sa lunsod na ito. Gusto ba ninyong dagdagan ang galit laban sa Israel sa paglapastangan sa kanyang Araw ng Pamamahinga?”

¹⁹Kayat iniutos ko na sa Araw ng Pamamahinga, samantalang lumalatag pa lamang ang dilim ng gabi sa mga pintuan ng Jerusalem, kailangang ipinid ang mga ito at hindi bubuksan kung hindi pa natatapos ang Araw ng Pamamahinga. At inilagay ko ang ilan sa aking mga tauhan sa mga pintuan upang walang maipasok na anumang paninda sa Araw ng Pamamahinga.

²⁰Minsan o makalawa, ilang mangangalakal

na nagbibili ng lahat ng uri ng paninda ang nagpapalipas ng gabi sa labas ng Jerusalem, ²¹ngunit binalaan ko sila at sinabi: “Bakit kayo nagpapalipas ng gabi sa malapit sa pader? Gawin ninyong muli ito at ipahuhuli ko kayo.” Mula noon, hindi na sila nagbalik sa Araw ng Pamamahinga. ²²Iniutos ko rin sa mga Levita na linisin ang kanilang sarili at bantayan ang mga pintuan upang gawing banal ang Araw ng Pamamahinga. Dahil dito, alalahanin mo rin ako, aking Diyos, at kahabagan ayon sa iyong awa.

²³Nang panahong iyon, nakita ko rin ang ilang Judio na nag-asawa sa mga babaing Asdodita, Amonita at Moabita, ²⁴at kalahati ng kanilang mga anak ay nagsasalita ng wika ng Asdodita at hindi alam ang wikang Judio. ²⁵Pinagsabihan ko sila at isinumpa; pinaggulgulpi ko ang ilan sa kanila at pinagsabunutan ko ang buhok ng iba, at pinilit ko silang mangako sa pangalan ng Diyos. Sinabi ko sa kanila: “Huwag ninyong ipakakasal ang inyong mga anak na dalaga sa mga anak na binata nila, o kukunin ang kanilang anak na dalaga para sa inyo o sa inyong mga anak. ²⁶Hindi ba ito ang pagkakasala ni Solomon, ang hari ng Israel? Walang haring katulad niya sa maraming bansa, inibig siya ng Diyos, at ginawa siya ng Diyos na hari ng buong Israel. Ngunit pinag-kasala rin siya ng mga babaeng banyaga. ²⁷Gusto ba ninyong masabi na kayo man ay nakagawa rin ng gayon kalubhang krimen at naghimagsik kayo laban sa ating Diyos sa pag-aasawa sa mga babaing banyaga?”

²⁸Pinalayas ko rin sa aking tabi ang isa sa mga anak ni Yehoyada, na anak ng punong-paring si Elyasib, na manugang ni Sanbalat, ang Horonita. ²⁹Alalahanin mo, O Diyos, ang mga ito na nilapastangan ang pagkapari at ang iyong tipan sa mga pari at mga Levita.

³⁰Nilinis ko sila sa lahat ng banyaga. Naglagda ako ng mga tuntunin para sa mga pari at mga Levita ayon sa kani-kanilang paglilingkod. ³¹Nag-utos din ako tungkol sa pag-aalay ng handog na kahoy sa takdang panahon at ng mga unang bunga.

Alalahanin mo ako, O Diyos, para sa ikabu-buti ko!

Ngunit mababanaag din ang mga problemang katitisan ng Ebanghelyo: pagkapit sa kahapon, pagkapanatiko para sa mga sagradong lugar, pagkaagresibo sa mga di sumasang-ayon. Isang katotohanan na sa sumunod na mga dantaon, mas lumago ang kama-layang panrelihiyon ng mga Judio sa pakikitungo nila

sa kulturang Griyego kaysa pagsisikap nila sa pansariling organisasyon.

Kung hangad ng mga pamayanang Kristiyano at gayon din ng Iglesya sa kabuuan nito na maging tapat sa mensahe ng Biblia, kailangan nilang hanapin ang paglago sa pagbubukas at pagharap sa daigdig.

(page 614 blank)